

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Sezorii neretracate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Necht,
Nuz. Angenfeld & Emmerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachr., Anton Oppelt.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ektstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Brásóbet-környé).
Prețul inserțiilor: o serie
numerată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
luntă. — RECLAME pe pagina
2-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., de șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
M-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și Serbia:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
câmpul lui nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Duminecă 8 (21) Februarie

1909.

Diplomația rusă și războiul

Ambasadorul rusesc dela Belgrad, Sergeiev care a sosit alaltăieri în Viena, are o misiune specială. Așa se afirmă și credem, că nu fără temei. Se mai zice, că Sergeiev după câteva zile va pleca la Petersburg. Nu trebuie multă cugetare spre a înțelege, că călătoria acestui diplomat rus stă în legătură cu agitațiunea de războiu sârbească și cu încordarea ce s'a produs în urma aceasta între monarhia noastră și Sârbia. Dela izbucnirea crizei balcanice Sârbii și-au răzimat toate speranțele în sprijinul Rusiei. Această mare putere la rândul ei s'a arătat totdeauna geloasă de rolul ei de protector a tuturor popoarelor slave din Balcani așadar și a Serbilor.

Dacă prin urmare desfășurarea evenimentelor în timpul din urmă, a adus cu sine, ca Rusia să nu poată să le ajute Sârbilor așa cum ar fi dorit aceștia și cum ar fi fost și în interesul ei, ea totuși nu încetează de a urmări cu cea mai mare încordare tot ce se petrece în jurul postulelor sârbești în scopul de a interveni la momentul dat pe cale diplomatică în favorul cauzei slave, în care se cuprind firește mai mult interesele rusești, decât ale micilor state slave balcanice. Așa se întâmplă și acum. Situația extraordinară din Serbia, care a produs febrila agitațiune de războiu, azi atât de amenințătoare, îndeamnă diplomația rusească să prevină eventualei izbucniri a unui războiu. De aceea ambasadorul Sergeiev, pe baza tradițiilor politice rusești de a proteja pe Sârbi, se face în momentele critice prezente interpretul dorințelor Serbiei la Viena.

Știrile cele mai alarmante sunt lăfite în străinătate. Se vorbește de un ultim al monarhiei noastre către Serbia și se mai afirmă, că ar exista planul, ca Austro-Ungaria să ocupe Serbia pe timp scurt, dacă aceasta nu va înceta cu agitațiunile și provocările ei. Multe faime de acestea se răspândesc, ceace dovedește, că în adevăr lucrurile au ajuns așa de parte, încât trebuie să se aleagă la un fel.

Diplomația are multe de prevăzut, de pregătit și mai multe de încurcat — cu voie ori fără de voie — de unde urmează, că și în momentele de față au să-și împărtășească multe domnii Isvolski și br. Aehrenthal, căci nu trebuie să uităm, că nu de mult încă guvernul rusesc și austro-ungar conduceau împreună în cea mai bună înțelegere politica balcanică.

Toțmai pe când scriem primim știrea, că Scupștina din Belgrad a avut o ședință foarte agitată secretă, în care majoritatea a votat neîncredere ministrului de agricultură. În urma aceasta întreg ministerul a dimisionat. Se vorbește de venirea la cârmă a lui Pasici. Într'un asemenea caz, poate că s'ar putea aștepta ca Serbia în momentul suprem totuși să se oprească și să nu forțeze cu orice preț războiul!

De cumva nu va ajuta nimic, ca să modereze pe Sârbi și aceștia vor stăruie pe calea apucată, nu mai încape nici o îndoială, că Austro-Ungaria se va vedea constrânsă de a face pași energici în contra Serbiei. Pentru cazul acesta călătoria ambasadorului rusesc dela Belgrad la Viena pare și mai motivată, căci ori vrea să se orienteze, ce are de gând monarhia noastră ori vrea să-și pregătească terenul pentru o viitoare atitudine neutrală, putând totodată să dovedească celor din Belgrad, că a mai făcut o ultimă încercare de a îndupleca guvernul vienez în favorul dorințelor lor.

»Al doilea caz al lui Vaida« numește „Nepszava“ revoltarea din cameră când cu vorbirea d-lui Maniu. Se miră de aceasta revoltare, fiind că Maniu n'a spus alta decât ce a spus »cel dintâi Maghiar« în ordinul dela Chlopy. Coaliția a sancționat acest ordin în pactul ei cu regele și a făcut din el program de guvern. N'are deci senz revoltarea celor din această coaliție. Ce vreau ei dar? Stă rău coaliția și de aceea trebuie să se facă goana naționalităților în parlament, unde contra ordinului dela Chlopy nu cutează să-și caște gura. Goana contra lui Maniu e copia goanei contra lui Vaida. Zice apoi »Nepszava«, că a fost o greșală din partea lui Maniu, că a dat prilej pentru o astfel de goană. Maniu n'are dreptate când după recepta dela Chlopy, cere susținerea stării actuale în armată. De această cerere să poate bucura dinastia, se pot bucura masele poporului german, dar poporul maghiar și celelalte nemaghiare n'au cauză multă de a se bucura. Fîindcă interesul masele este — dacă odată există armată, — ca limba ei să fie limba recruților. Regimentul în care servește Românul să fie de limba română; Croații să aibă regimete cu limba croată. Suboficerul și oficerul numai așa poate ușura situația soldaților, dacă vorbește în limba lor cu ei. Comanda devine o încercătură neînțeleasă dacă se face în limbă străină.

„Az Ujság“ critică majoritatea guvernamentală pentru că a făcut un lucru așa de mare din vorbirea lui Maniu; cu cât se pune mai mult aplomb pe protestări, cu atât națiunea maghiară își micșorează vaza. Cine e d-l Maniu? C'un cuvânt un deputat. Și legislația maghiară s'a împărțit pentru el în două: O parte e el și cealaltă parte sunt ceilalți toți. Merită ea oare aceasta? S'au schimbat vremurile. Astăzi legislatorii unguri numai atuncia se încumetă a se ridica contra ordinelor dela Chlopy, dacă Maniu le dă afară...

Foile creștine-sociale din Viena au reprodus toate aproape verbal discursul d-lui dep. Maniu, zicând că acest discurs este un protest energic din sânul naționalităților Ungariei în contra politicii prea conciliante a ministrului de războiu Schönauich în ce privește postulatele maghiare pe terenul militar.

Alegeri dietale nouă. Președintele Iusth conversând eri în foisorul camerei c'un grup de deputați și viind vorba de faimele ce s'au lăfite despre eventuale nouă alegeri zise: »Eu m'aș bucura dacă s'ar face nouă alegeri, cel puțin așa putea să spun tot ce mă apasă pe pept de trei ani. Am face o agitație colosală pentru banca independentă și pentru votul universal și secret. (Nu și pentru cel egal! — Trad.) și am merge înainte!«

Ștergerea inscripțiilor sârbești din Croația. Monitorul Oficial croat publică un

comunicat, prin care se constată că propaganda pansârbă continuă în Croația. Autoritățile din Zvor au primit ordinul ca dela toate indicatoarele de pe șosele să se ștergă inscripțiile și colorile sârbești și să le înlocuiască cu altele croate. Peste noapte toate indicatoarele au fost scoase și înlocuite cu altele cu colorile croate.

Alegerea dela Oravița.

Comitetul central pentru afacerile electorale din comitatul Caraș-Severinului, întrunit Joi în Lugoj sub prezidiul viceșpanului Issekutz a fixat ziua alegerii de deputat în cercul Oraviței pentru Marti, 2 Martie st. n. Preșident al alegerii a fost numit d-l Carol Sussich, notar public reg. în Caransebeș, iar locțiitor d-l Dr. Zoltan Talajdi, prim-notar comitatens.

Votarea se va face în fața a trei comisiuni. Conducătorul primei comisiuni este d-l Carol Sussich. În fața acestei secțiuni vor vota alegătorii din comunele: Oravița-română (182 aleg.), Cârnecea (96), Forotic (116), Secaș (171), Calina (62), Comoriște (178), Goruia (101), Brezonfalva (4), Ticvaniul mare (154) și Rachitova (79), la oaltă 1143 voturi.

În fața comisiunii II. (conducător: Dr. Z. Talajdi) vor vota alegătorii din comunele: Oravița-română (319), Crașova (368), Nermet (88), Cacova (211), Ticvaniul mic (120) și Ciclova montană (27). La oaltă 1133 alegători.

În fața comisiunii III. (conducător Casimir Szentpály) vor vota alegătorii din Steyerlak-Anina (402), Măidan (123), Jitin (92), Ciudanovăț (74), Greovaț (167), Subațița (39), Rusova veche (10), Agadici (104) și Broșteni (154). La oaltă 1165 alegători.

Suma tuturor alegătorilor înscriși este prin urmare de 3441. Locul alegerii e Oravița română. Ne fiind local potrivit pentru a cuprinde cele trei comisii, se va construi o șandramă.

Măne, Duminecă, sosește în cercul Oraviței, d-l George Pop de Văsești, pentru a se prezenta alegătorilor oravițeni. D-l Pop va fi însoțit în turneul său de către deputații naționaliști și un număr mai mare de fruntași lugojeni și oravițeni. În toate comunele se fac mari pregătiri pentru primirea d-lui Pop și a deputaților naționaliști.

Intr'aceea teroarea contra alegătorilor naționaliști continuă. Nu este permisă nici o grupare de oameni. Mai mult ca doi oameni nu e permis să fie împreună pe străzile satelor. Arestările sunt la ordinea zilei. Vice-primarul din Greovați, vrednicul țaran I. Cerbu, a fost arestat și dus la Oravița, unde după luarea unui interogator a fost pus pe picior liber la intervenirea advocaților români. Economul Ioan Guca din Ticvaniul-mic a fost crunt bătut de gendarmi. Bătuți au fost de asemenea alegătorii țărani: Paul Ilica, Iosif Radosav, Petcu Mersa, Costa Truia, Alexa Măgurean, Paia Mersa, Ioan Măluș, Alexa Nedelcu, etc. etc. Notarul Manciu din Ticvaniul mare a pedepsit pe mai mulți țărani cu amende în bani pentru nimicuri, cu scop ca să-i terorizeze. Cu toate aceste volnicii poporul este însuflețit pentru candidatul naționalist, a cărui isbândă o consideră de absolut sigură.

Dintre figurile triste de trădători, cari pentru un os de ros s'au lăsat mițiți în tabăra dușmană, înșirăm pe următorii preoți: Aurel Jana din Măidan și Nemoian din Agadici, și pe învățătorul Ioan Bogdan din Oravița. Să le fie rușine!

Acordul austro-turc. După știrile mai nouă acordul austro-turc e complet terminat. Punctele excluse din programul negocierilor sunt de natură economică. Imediat după anexarea Bosniei și Herțegovinei Austria a dat Turciei asigurare ver-

bală că o va sprijini în noua ei situațiune în Sangiac. Turcia numai ca să mulțumească pe Albanezi a dorit ca asigurarea aceasta să fie trecută printr'o clauzulă în protocol.

Incetarea boicotului la Novi-Bazar. Birourile de vamă dela hotar vestesc că boicotul mărfurilor austriace în Sandjak dela Novi-Bazar nu se mai face.

Sârbii doresc războiul Fostul ministru-președinte sârb Georgevici a ținut în Berlin o conferință, în care a declarat, că e mai bine ca Serbia să înceapă un războiu, chiar cu rizicul de a fi bătută, decât să mai dureze situațiunea de azi, ce consumă cele mai viguroase forțe ale țării.

Din Belgrad se mai anunță, că se așteaptă cu mare nerăbdare ședința Skupștinei. În care se va decide soarta cabinetului Velimirovici. Ziarele tinerilor radicali susțin că e iminent un războiu civil. Regele ar fi foarte deprimat din cauza neliniștii din timpul din urmă și caută să împace lucrurile.

Björnson desaproabă anexarea Bosniei și Herțegovinei. Celebru scriitor Björnson care petrece actualmente în Paris, a fost interviewat de un redactor dela »Humanité« asupra politicii balcanice. Cu ocazia aceasta Björnson a declarat, că anexarea Bosniei și Herțegovinei e păgubitoare nu numai Austro-Ungariei și Serbiei, ci și întregii umanități. Dânsul consideră că o datorie a sa de a face apel la toți amicii păcii, ca ei să-și reculeagă toate forțele lor morale spre a împedeca recunoașterea anexării celor două provincii. În privința aceasta Björnson va scrie un articol în »Times« și va protesta în contra asupririi poporului sârbesc.

Nemulțumiri în Bulgaria față de Turcia. Din Sofia se anunță, că în țară crește nemulțumirea din cauza trăgării negocierilor din partea Turciei. În cercurile politice s'a format convingerea că Hilmi-Pașa va relua chestia regulării de granițe, care rămăsese în suspensiune. Cercurile militare se așteaptă la o nouă mobilizare a trupelor.

Un discurs al lui Bülow. Joi seara a avut loc un banchet la consiliul de agricultură. Prințul de Bülow a pronunțat un discurs relevând vizitarea regelui Eduard la Berlin, care a probat cât de mult țin cei doi suverani la bunele raporturi între împărățiile lor. Această vizită, precum și acordul cu Franța relativ la Maroc au luminat orizontul spre vest. Avem dreptul de a crede că silințele pacifice ale tuturor puterilor vor reuși să împărștie dorii din Orient.

Vorbirea deputatului I. Maniu

ținută în ședința camerei ungare din 16 Febr. c. cu ocazia desbaterei legii de recrutare.

După ce în introducere spune că dânsul și cu partidul său voiesc să-și precizeze pe scurt punctul de vedere asupra proiectelor de lege relative la contingentul recruților, și după ce accentuiază că scopul și datorința armatei nu poate să fie decât acela de a apăra și asigura existența monarhiei, urmează așa:

Nu putem fixa scopul armatei monarhiei fără de a fi mai întâiu ămuriți și în privința scopului existenței monarhiei și fără să stabilim baza istorică universală a monarhiei austro-ungare. Cu problema istorică universală a monarhiei noastre s'au ocupat foarte mari savanți și filosofi de stat. Toți acești învățați au căzut de acord că existența de

veacuri a acestei monarhii este cea mai eclatantă dovadă, că monarhia austro-ungară împlinse de fapt misiune istorică universală și că ea se află în serviciul unor anumite scopuri culturale și naționale mai înalte.

Că de fapt așa este, dovadă este constatarea unui celebru istoriograf slav din Austria, care trăia chiar pe vremea când hegemonia germană era în floare în Austria, deci pe un timp când nu prea putea avea motiv de înasfășire pentru imperiul austriac, — zic dovadă strălucită este constatarea acestui istoriograf, care a arătat pe bază istorică științifică, anume că de Austria și Ungaria este nevoie, atâta nevoie, că dacă ele n'ar exista, ar trebui inventate. Savanții cari s'au ocupat cu filosofia de stat au găsit că monarhia noastră are două scopuri. Unul este, de a asigura existența și libera dezvoltare a acelor popoare mici, ca elemente alcătuitoare de stat, cari în urma forței lor numerice și a poziției lor geografice n'au fost capabile să înființeze state naționale. Celălalt scop al monarhiei a fost fără îndoială în trecut acela de a pune stavilă invaziunilor barbare, cari amenințau cu nimicire civilizația apuseană.

Dacă din aceste puncte de vedere ezaminăm trecutul istoric al Austro-Ungariei și al dinastiei de Habsburg, putem constata, că monarhia a corăspuns acestor scopuri, acestei misiuni, purtând grijă de interesele culturale și economice ale popoarelor de sub oblăduirea ei. Și în adevăr existența acestor popoare a fost asigurată până atunci, până când monarhia n'a ajuns la un anumit punct de tranziție istorică, care a provocat mare schimbare referitor la situația acelor popoare, (Zgomot). Cu privire la scopul al doilea, putem constata, că de fapt Austro-Ungaria și glorioasa dinastie de Habsburg a reușit să pună zăgaz invaziunilor barbare din Orient, apărând cu sângele propriu cultura și opera civilizatorică din apus.

Se naște întrebarea dacă această misiune așteaptă monarhia noastră și în viitor, și dacă da, atunci cum va căuta ea să corăspundă misiunii acesteia. Eu, d-lor, am firma convingere, că monarhia noastră are mare viitor, și că pe seama ei, pe seama dinastiei de Habsburg sunt rezervate încă pagini strălucite în istorie. Și dacă convingerea acesteia îi dau expresiune fără ezitare, nu pot ascunde nicidecum, care mă cuprinde când văd că cercurile conducătoare, bărbații de stat ai acestei monarhii nu sunt în deplină măsură pătrunși de misiunea aceasta a monarhiei noastre, ori cel puțin nu știu alege mijloacele potrivite, cari sunt necesare la împlinirea acestei misiuni, și nu știu pași pe care care duce la împlinirea acestei misiuni.

Că monarhia austro-ungară are de împlinit și pe viitor aceeași misiune, e dovadă împrejurarea, că scriitorii și filosofi de stat francezi, cari, deși în urma conjuncturilor politice externe nu sunt prețini ai monarhiei noastre, totuși sunt nevoiți să recunoască, că Austro-Ungaria este din punctul de vedere al dezvoltării civilizatorice umane și azi, ca și în trecut, o necesitate, căzând toți de acord, că monarhia aceasta are și azi, scopul de a asigura existența și libera dezvoltare culturală economică a popoarelor de sub ocărmuirea ei.

Scopul al doilea stă în raport invers scopul pe care monarhia l'a avut în trecut. În trecut anume menirea ei a fost să aperse cultura apusană împotriva năvălirilor barbare din Orient; iar azi lucrul e întors, deoarece monarhia azi are să împiedece așa numitul *Drang nach Osten*. Și în așa măsură este această menire a Austro-Ungariei, încât puterile, cari alcătuiesc concertul european asigură existența monarhiei, care garantează echilibrul internațional, prin care împrejurare existența Austro-Ungariei este de-a dreptul o necesitate. Atunci deci când vedem și examinăm aceste scopuri de însemnătate istorică universală, trebuie să avem în vedere și aceea, ca ambele state în compoziția lor interioară, și în instituțiunile lor să fie puternice pentru a putea corespunde menirii lor. Aci este locul să stabilim și raportul dintre ambele state, deoarece este imposibil ca monarhia, atât Austria, cât și Ungaria să corăspundă scopului extern fără să corăspundă celui intern, care consistă în asigurarea și garantarea libertăților tuturor popoarelor de sub sceptrul ambelor state, să corăspundă datorinței sale din înăuntru fără să nu se nizuiască a corespunde și datorinței, ce i-a destinat-o istoria universală în relațiunile cu statele străine.

Relativ la prima datorință țin să constat, că conducătorii destinelor ambelor state au alunecat pe căi greșite. La 1867 ori ceva mai înainte, Austria s'a pus

pe baza egemoniei germane. Tot la 1867 s'a deschis drum și la noi în Ungaria egemoniei maghiare și exclusivismului de rasă maghiar (sgomot în stânga).

Okolicsanyi L.: Dar mai înainte n'a fost nimica? (O voce în stânga): Fost'a mai înainte o hegemonie valachă?

Dr. I. Maniu: D-voastră știți bine, că mai înainte limba latină era limba oficială a statului. (Zgomot). Teza ce susțin este, că conzider un lucru greșit din punctul de vedere istoric universal egemonia germană în Austria, prin care s'a creat o situație imposibilă, și că lucrul acesta de fapt este greșit, este dovadă împrejurarea, că rezultatul luptelor negermanilor din Austria a fost prăbușirea egemoniei germane, în urma căreia popoarele aceste acum tind cu toate mijloacele să-și asigure dezvoltarea culturală și economică în măsură egală. Intreaga activitate a vieții de stat din Austria tinde în direcția de a emancipa popoarele atât în privința politică, cât și în cea culturală economică, ca astfel Austria să fie capabilă de a-și împlini misiunea istorică universală, cu un cuvânt, ca Austria să fie capabilă să garanteze dezvoltarea și existența popoarelor sale conform modului de gândire modern. Din contra, în Ungaria azi este dominant în politică exclusivismul de rasă (Zgomot). Dar nu numai aceasta, ci și domnia de clasă deghizată în haina acestui exclusivism de rasă. La noi azi întreaga viață de stat tinde să seoată la iveală în toate manifestațiunile sale caracterul maghiar. (Aprobări în stânga), ceea ce înseamnă, că începând dela instrucțiunea publică pe terenul justiției, administrației și până la cea din urmă funcțiune de stat, rasei maghiare îi este asigurată prepotența politică și superioritatea culturală. (Zgomot).

Urmarea acestei stări este fără îndoială aceea, că favorizată fiind din partea statului o singură rasă, toate celelalte popoare din țară sunt împiedecate în progresul lor. (Reprobări în stânga). Din motivul acesta popoarele nemaghiare sunt nemulțumite cu situația lor și ceea ce le face să fie și mai nemulțumite, este împrejurarea, că acum se pregătește calea introducerii aceluiaș spirit și în armată. (Reprobări în stânga). Sunt convins că monarhia austro-ungară numai atunci va putea corespunde misiunii sale istorice universale, dacă atât în Austria cât și în Ungaria popoarele vor avea dreptul și li-se va deschide calea liberei dezvoltări pe terenul cultural și economic. Sunt convins, că monarhia, atât Austria cât și Ungaria numai așa va putea corespunde menirii sale referitor la relațiunile sale externe, dacă va pune piedecă nizuințelor, cari vor să asigure și în armată prepotența de rasă.

Examinând diversele faze ale manifestațiunilor politice ale acestei țări, mă simț dureros atins prin faptul, că aici singuraticele instituțiuni sunt conziderate ca tot atâtea mijloace de maghiarizare. (Reprobări în stânga). Se poate dovedi, că aceasta este nu numai dorința sufletească a D-voastră, ci este o manifestațiune a statului în toate instituțiunile sale. (Reprobări). Acum când văd, că aprobați ceea ce afirm, că adevărat D-voastră tindeți să maghiarizați, nu-mi puteți lua în nume de rău, dacă eu ca Român... (mare zgomot). Voci în stânga: Du-te în România! *Okolicsanyi L.*: D-ta ești deputat maghiar. *M. Laszlo*: Cel ce nu vrea să fie maghiar, să plece în România! *Freyes*: Liniște d-lor! nu-mi puteți lua în nume de rău, dacă eu ca Român voi lupta din toate puterile împotriva acestei tendințe. Pentru mine și pentru punctul meu de vedere este foarte prețioasă recunoașterea D-v. că tindeți să maghiarizați, căci aceasta mă scoate de sub obligamentul de a vă dovedi acest fapt. (Mare zgomot). Când văd că d-voastră singuri recunoașteți faptul acesta, atunci baza morală pe care stau, câștigă în tărie. (*Bizony*: Nu este bază morală!) și să nu vă pară rău dacă un bărbat, care a fost crescut în mijlocul poporului său și în cultura proprie, opune rezistență tuturor tendințelor de această natură. (Zgomot). Voci: Asta este Ungaria). Ceea ce am dorit să semnalez cu ocaziunea dezbaterii acestui proiect e că d-v. nu vă mulțumiți cu aceea că ați introdus tot ceea ce numim maghiarizare în manifestațiunile vieții de stat, ci voiți pe neobservate și pe încetul să o introduceți și în armată. (Reprobări).

Nagy E.: Și aceasta e greșală?

Okolicsanyi: Armata e a statului maghiar. (Reprobări.)

St. C. Pop: Armata nu e pentru a fi maghiarizată, ci ca să aperse patria. (Sgomot.)

Nagy E.: Așa voiți să obțineți simpatiile noastre?

Dr. I. Maniu: Convingerea mea —

și cred că e a fiecăruia, care privește cu obiectivitate lucrurile — este că monarhia va putea corăspunde menirii sale, atât cu privire la Austria cât și la Ungaria, numai dacă dv. veți absta dela nizuințele, ce le profesăți astăzi și dacă dv. veți corăspunde acelei dorințe, care pretinde ca atât în Austria, cât și în Ungaria să fie asigurată dezvoltarea liberă a popoarelor și să nu fie conturbată prin acțiunile de maghiarizare (sgomot infernal), de altă parte însă — și asta e mai pe sus de toate — nu e ertat să se încuibe aceasta nizuință de maghiarizare și în armată. D-v. sunteți convingși că eu și partidul nostru suntem gata să dăm mijloacele de lipsă pentru susținerea armatei în interesul patriei... dar nu suntem înclinați să ne dăm sângele și avutul nostru pentru o armată pe care dv. vă nizuți a o folosi pentru tendințele dv. de maghiarizare. (Sgomot infernal.) Mă miră mult, cum pot lua d-nii deputați în nume de rău și cum îndrănesc să declare de nepatriotism... (*Farkashazy*: Dar limba germană e mai bună decât cea maghiară; stă mai aproape de dv. decât cea maghiară?) dacă eu lupt contra tendințelor de maghiarizare în armată. Eu găsesc că e foarte curios și dacă nu aș profesa acest principiu și nu aș sta pe acest punct de vedere, atunci aș fi foarte inconsecvent. Pentru că dv. știți prea bine că atât eu cât și partidul nostru luptăm cu toate puterile contra maghiarizării și contra nizuințelor de a maghiariza în instituțiunile statului.

Pășirea noastră în aceasta privință este lămurită. Oare nu ar fi o inconsecvență desăvârșită dacă eu și partidul nostru am privi cu mânie în sân cum încercați dv. să faceți și din armată un mijloc de maghiarizare? Din acea armată care trebuie să fie puternică și sănătoasă în toată organizația ei, și de care aveți trebuință în această țară atât dv. cât și naționalitățile. Dv. ați început lupta națională cu pretențiunile, ca să vi-se dea concesiuni naționale în chestiile militare. Noi nu dorim să contestăm aceste drepturi ale dv. și nu vrem să le supunem unei aprecieri meritorice, dar atâta putem constata, că în această luptă nu ne alăturăm la dv. (Voci din stânga: Știm noi asta!) *Dr. St. C. Pop*: Nu am fost nici contra acestor pretențiuni. Nu putem adera la această luptă, pentru că am observat din declarațiile unor bărbați de stat, că dv. prin maghiarizarea armatei aveți tendința de a servi și armata principilor de maghiarizare cunoscută în viața de stat și când dv. singuri recunoașteți aceste tendințe, atunci nu puteți aștepta ca și noi să ne alăturăm la dv. Studiind datele statistice am ajuns la convingerea că în întreaga Ungaria sunt numai trei regimente curăț ungurești, 10 însă de acelea, în cari nu e nici un Maghiar apoi sunt 17 regimente, în cari Maghiarii sunt în majoritate, iar 24 de regimente, în cari naționalitățile nemaghiare sunt în majoritate. Cu toate acestea din raportul de acum a doi ani al ministrului comun de războiu aflu că în Ungaria sunt 37 de regimente, la cari limba de regiment ar fi cea maghiară. Eu aceste nizuințe le aflu periculoase pentru armată. (Sgomot). Voci: Mergi în Austria! *Nagy E.*: Un discurs de felul acesta nu poate fi ascultat în camera maghiară. Eu nu mă voi teme nici când să reprezint interesele poporului meu. Nu pentru aceea am venit în cameră, ca să vă spu dv. lucruri plăcute!

Eu am venit aici, ca să spun ceea ce după convingerea mea aflu, că e de lipsă să se spună aici și fiți convingși că eu nu mă voi lăsa terorizat de dv. Eu atât referitor la orice instituțiuni ale statului cât și privitor la armată voi expune totdeauna părerea mea bazată pe convingere și nu pe terorism (Sgomot infernal). On. Cameră! Convingerea mea este că nu e permis să introducem și în armată tendințele de maghiarizare...

De aici încolo deputatul Maniu n'a mai putut să continue din pricina sgomotului celui mare a deputaților unguri, cari ridicând pumnii strigau: »nu-l mai ascultăm«, și îi adresau cele mai murdare insulte.

Președintele a suspendat ședința pe 10 minute. La redeschidere președintele admoniază pe vorbitor să n'atace limba statului. Maniu încearcă să continue, dar când a repetat că nu e permis a se introduce în armată frecările și certele naționale sgomotul infernal a izbucnit din nou, ear președintele sub cuvânt că deputatul Maniu nu ascultă de admonierile sale i-a suprimat cuvântul între aplausele majorității.

La jurul discursului

deputatului Maniu.

Din ședința de Joi a dietei ungare spicium următoarele scene caracteristice pentru modul de cugetare al șovinștilor maghiari:

Deputatul *Kmety* luând cuvântul a spus, că față de astfel de »Domni« (d-nul Maniu și soții săi) trebuie să se procedeze altfel de cum se procedează cu trădătorii obicinuiți. Pentru asfel de cuvântări ar trebui să fie cineva înarmat, ca să se răsună cu armele în mână. Dar — spune mai departe oratorul — ar fi păcat să murdărești parlamentul cu sângele stricat al unor astfel de indivizi pierduți. Trebuie însă să avem grijă, ca atacuri de aceste violente să nu rămână nepedepsite. Dreptul de imunitate nu trebuie să fie un *salvus conductus* pentru trădătorii de patrie. Maniu este complicele acestor elemente externe ale parlamentului austriac, care amenință pe suveran cu refuzarea contingentului de recruți, dacă voiește să facă concesiuni națiunei ungare, în ceea ce privește armata. Interelațiunea impertinentă a avut un ecou în parlamentul austriac, etc.

Președintele: Eu nu pot îngădui unui deputat să vorbească în felul acesta despre parlamentul austriac.

Dep. Szokoly strigă: Președintele austriac nu ne apără pe noi.

Președintele: Să mă scuzați, dar eu nu pot lua atitudinea președintelui austriac ca unitate de măsură. Să ne ferească Dumnezeu să se petreacă în parlamentul nostru scenele, cari se petrec în cel austriac.

După dep. *Kmety* a vorbit deputatul *Dr. Pop*, care i-a apărarea lui Maniu. Citează din discursurile de mai înainte ale lui *Andrassy*, părți în care actualul ministru de interne se declară categoric în contra diviziunii armatei în două părți. Oratorul protestează după aceea împotriva faptului cumcă deputații naționaliști ar apăra interesele austriace.

În aceeași ședință ministrul *Wekerle* a vorbit în contra spiritului cuvântării deputatului român d-l Maniu, pe care îl consideră de un atac îndrăzneț în contra statului ungar. Această apucătură nu e numai necinstită și un mijloc de luptă criminală, ci o insultă de a spune în chiar camera ungurească, că întrebuințarea limbii maghiare în armata ungară ar fi ceva primejdios. D-l Maniu, prin cuvântarea sa s'a identificat cu acele cercuri, cari prin atacurile lor în contra legitimității limbii ungară, răspândesc nu numai în Ungaria, dar în monarhia întreagă, periculoase și vătămătoare idei.

De încheiere invită dieta să voteze cât mai în grabă contingentul de recruți deja din considerare față de politica externă gravă.

Nouii Mitropoliți ai României.

P. S. S. *Atanasie Mironescu*, cel mai tânăr dintre episcopii din viață, a urcat cea mai înaltă treaptă a erarhiei bisericești, fiind ales alaltăeri cu 187 voturi din 219 metropolit-primat al României. E în vârstă de 53 ani și a condus 11 ani eparhia Râmnicului-Noul-Severin. Fire energică și dreaptă, s'a dovedit a fi cel mai chemat să ocupe locul de metropolit-primat al României, după trecerea în lumea drepților a I. P. S. S. Mitropolitului *Iosif Gheorghian*.

Cultura teologică superioară și-a făcut-o la universitatea din Cernăuți, unde s'a distins prin muncă și devotament pentru religie.

Având această cultură aleasă, a îmbogățit literatura religioasă prin o seamă de scrieri ca: *Etica creștină*, *Morala creștină*, *Morala pentru copii*, *Sfântul Atanasie*; iar în conlucrare cu P. S. S. *Episcopul Argeșului* a publicat traducerea *Istoriei bisericești universale de Eusebiu Popovici*.

P. S. S. *Episcopul Pimen Georgescu*, care a fost ridicat la rangul de metropolit al Moldovei și Sucevei, înarunind 198 voturi din 211, este în vârstă de 56 ani. A fost profesor la facultatea de teologie, director al seminarului central și al internatului facultății, arhiepiscop dela 1895—1902 și episcop al Dunării de Jos timp de 7 ani.

E cunoscut ca un foarte bun propagator al culturii religioase și în eparhia ce a condus-o până acum a contribuit mult la ridicarea nivelului cultural și moral al preoților respectivi, prin număroasele conferențe preoțești ce s'au ținut. E în cea mai bună înțelegere cu noul primat al României.

Investirea nouilor mitropoliți se va face Duminecă în mod solemn în fața Regelui, a curții regale, a consiliului de miniștri și a autorităților publice.

Din comitatul Murăș-Turda.

Februarie, 1909.

Zăpada, ce de nou învâluie, scoarța pământului într'un strat gros, ne ține mai mult în odaie caldă, predispuși spre meditațiuni și repriviri de tot felul. Așa ajung și eu să-mi reinprospetez în minte și inimă câteva cazuri de interes, din cele mai recente. Imi cade gândul mai întâi asupra detestabilului chip, în care e concepiat proiectul nou de congruă pe seama preoților. El are — pentru orice om cu mintea și inima nestrucată — trei scăderi capitale. Deoparte împiedecarea atâtor sate — desigur naționaliste — ca nici când să nu poată ajunge la preoțime desăvârșită în cultură. Stat retrograd! De altă parte și mai mare retrogradism în întoarcerea la vremile negrei iobăgii — cu articlii de lege din 1840. — În urmă să ceri deodată tuturor cunoștința limbii străine e ca ceva anume făcut spre a lăsa a se înfrupta din bunul comun numai cei și așa mai înbuibați, până acolo, cât dragostea creștinească a lor n'ajunge mai departe de neamul lor. Și pare așa de paradoxal s'o facă asta tocmai un catolic la culte, până când sectarii n'au cutezat-o! Catolicism specific unguresc! Ce va urma, vom vedea.

Una știm, că — în afară de pașii oficioși ai Arhierilor — nimeni n'a pornit mișcare mai de seamă, din care ar licări nădejdi de un viitor mai bun! Toropeala ce ne cuprinde pe toți și ales pe cei mai bine situați, par'că te înăbușe!...

Mai nou imi vine la mână un ordin polițienesc în cele culturale. Inspectorul regesc de școale din comitat pune între îndatoririle dascălilor dela școalele de stat a urmări cu luare aminte pe cateheți și a-i denunța la dânsul, dacă nu propun religia în ungurește — la despărțimintele 3 până la 6 și de repetiție — pentru a cere atunci să li-se detragă onorarul de câte 80 cor. la an. Și te temi, că vor fi oameni, ușor de înfricat, pe lângă toate ordinele contrare ale autorităților confessionale, pentru că e un uz*) rău în acest comitat, uz învechit, ca inspectorii de stat să comunice direct cu învățătorii și preoții noștri.

Și știu cât de fricoși și nedisciplinați sunt atâția din noi.

Căci, să nu spun alta, în câte din școalele noastre te înfiori, când vezi așa de schimosile de dascăli noștri poreclele românești — înscrise la primire de arandul cu ortografie ungurească, iar preoții — și mai dureros — îi vezi, că nici măcar nu mai deosebesc menițiunea actelor, ci fără excepție scriu numai în ungurește numele de comune, uitând tot insul — cu o neglijență condamnată — textul ordinelor konzistoriale, ba chiar și al legilor, cari expres pretind porecii originală și folosirea pe lângă cel unguresc și a numelui istoric (românesc) de comună.

Te întrebi, în fața acestor fapte triste, dovadă a slăbiciunii noastre, că ce vom fi când conducătorii dela sate — priviți azi cam peste umăr de cei dela orașe — vor primi și plata dela străin?!

Vom mai avea oameni, cari să-și pună de țântă a vietii lor munca desintereșată pentru ocrotirea, și cultivarea țăranilor, din cari mulți stau și azi mai cu demnitate în fața străinului poruncitor, ca atâta din cărturarilor?

Vom avea! Căci vom face apostolie de cultură în masse, iar prin cultură vom dobândi și libertatea.

Mull pot și puțin buni, împreună.

Eremitul.

STIRILE ZILEI.

— 7 Februarie v.

Procesele ziarelor »Drapelul« și »Foia Poporului«. Curia a respins eri recursurile de noitate înaintate de d-l Silvestru Moldovan, redactorul »Foaii Poporului« din Sibiu și de d-l Nicolae Jugănar redactor responsabil al »Drapelului«. Precum știm »Foia Poporului« din Sibiu s'a ocupat într'un articol la timpul său cu măcelul din Cernova. Pentru acel articol redactorul ziarului d-l Moldovan a fost condamnat la 4 luni închisoare și 400 cor. amendă. — Ziarul »Drapelul« a reproduș un articol al

*) Acesta nu e uz, ci un abuz, care n'ar trebui tolerat nici 24 de oare. Întâmplă-se ori ce s'ar întâmpla. — Red.

lui Björnson» pentru care d-l Jugănar a fost condamnat la 3 luni închisoare și 300 coroane amendă.

Sinoade electorale. Pe mâne sunt convocate în întreaga arhidieceză sinoadele electorale pentru alegerea deputaților mireni în sinodul arhidiecezan. În cercul Brașovului s'au anunțat ca candidați la cele două posturi de deputați sinodali, foștii deputați în sesiunile trecute d-nii Dr. N. Vercerdea și A. Vlaicu. În sinodul de mâne al bisericii Sf. Nicolae se va rectifica și lista membrilor sinodali pentru anul curent,

Reprezentanța orașului Brașov va ținea Mercuri în 24 l. c. o adunare generală ordinară. La ordinea zilei este alegerea unui oficial cl. III al orașului, iar dintre celelalte obiecte dela ordinea zilei relevăm propunerea de a duce tramvaiul până în Prund și până la Zizin și schimbarea puterii de vapor cu putere electrică.

Cărți române interzise în Ungaria. Din Budapesta se comunică că ministrul de interne a detras debitul postal mai multor cărți din România, între care și a două cărți tipărite în institutul de arte grafice »Minerva«, și anume: »Manual de istorie română de Agucetti, ediția librăriei naționale, din 1906, și »Impresii« de Ilariu Chendi, din 1908.

»Premiul Andrei Mureșan«. Din partea presiului »Asociațiunii« primim spre publicare următorul concurs: În conformitate cu dispozițiunile pentru administrarea fondurilor și fundațiilor »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, se publică concurs pentru »premiul Andrei Mureșan« pe doi ani de câte cor. 300. La concurs se admite ori-ce lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în cursul anilor 1907 și 1908. Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Mai a. c. st. n. la biroul »Asociațiunii« în Sibiu cinci exemplare din lucrările lor. Decernarea premiului se va face în ședința plenară a secțiunilor științifice literare, iar premiarea în adunarea generală din acest an.

O »conferență secretă« a studenților sârbi din Budapesta. Poliția din Budapesta a fost încunostințată, că studenții Sârbi din Budapesta au voit să țină într'un hotel o »conferință politică secretă«, în care au voit să stabilească ce atitudine să ia în caz de războiu. Poliția a trimis detectivi, însă intrunirea se sfârșise deja. Poliția își dă acum toată silința să descopere pe participanți.

Focuri de pușcă schimbate între patrule sârbești și austriace. Din Zwornic se anunță, că Joi în apropiere de Novo-Selo, au fost trase de o patrulă austriacă, patru focuri de pușcă asupra unor sârbi armați și îmbrăcați ca țărani și ascunși pe țărmul sârb. Șeful patrulei a ripostat prin două focuri; apoi când patrula s'a depărțat, s'au mai tras încă două focuri. Din patrula austriacă nu e nimeni rănit; dar nu se știe dacă nu sunt din partea Sârbilor.

Logodnă. Sublocotenent Francisc Kern și d-șoara Irma Schwetter, logodiți.

O scenă penibilă provocată de prințul George al Serbiei. Ministrul plenipotențiar rus având să plece din Bulgaria, a avut o întvedere cu Pasici. Acesta i-a declarat, că atât el cât și partidul său vor urma consiliilor ce li-se vor da de Rusia oficială. În timpul convorbirii acestor doi bărbați politici, apără brusc prințul de coroană sârb, care provocă o scenă cu totul penibilă. Într'un mod violent el se adresă trimisului Rusiei și îi spuse textual următoarele: »Tare rău mi-ar părea dacă Rusia i-ar da ascultare acestui om, care totdeauna una a zis și alta a făcut. De astădată el joacă rol de politician cu program pacific, dar cari îi sunt gândurile lui, nimeni nu le poate ști.«

Cutremurele din Bulgaria. După știri din Sofia în localitatea lamboli a avut loc un mare cutremur de pământ. Populația, care e cuprinsă de o mare panică se plânge că guvernul n'a luat nici o măsură, pentru a veni în ajutorul locuitorilor. Guvernul a trimis o comisiune pentru a constata proporțiile dezastrului, luând totodată măsurile necesare pentru a veni în ajutorul populației. Satele Arnitrovo și Architrimito sunt aproape cu totul distruse. Toți miniștrii au plecat în regiunea, unde a avut loc cutremurul de pământ. Zguduirile continuă la Yamboli și împrejurimi; un cutremur mai puternic s'a produs Joi pe la amiază. Locuitorii din satele Borisovo și Hadji-Dimitrow sunt fără adăpost și au fugit spre satele învecinate.

Măxim Gorki isgonit din Italia. Gazeta »Le Journal« află din Roma, că poliția din Neapoli a invitat pe Gorki în contra cărui guvernul rus a lansat un mandat de arestare, să plece din teritoriul Italiei.

Cestiunea canalului de Panama. Comisiunea numită de congresul american în cestiunea canalului de Panama, și-a depus raportul oficial. După acest raport, terminarea canalului va necesita încă 360 milioane de dolari și nu va fi gata decât pe la 1915.

Eroica salvare a opt lucrători dintr'o mină de cărbuni. Mina dela West-Stanley în care s'a întâmplat săptămâna aceasta o exploziune de gaze, în urma căreia s'a prăbușit o parte din gangurile suterane, mai cuprinse încă 114 lucrători nenorociți. Cu tot aerul pestilential din mină, marinarul Keejun a salvat opt persoane, numai grație extraordinarului său curaj fizic și moral.

Din analele păcii universale.

Jurnalele și revistele, cari de obicei sprijinesc în coloanele lor cu orice prilej ideia păcii universale, obicinuesc să enumere toți pașii ce s'au făcut spre acest sfârșit pe întreg rotogolul pământului. Astfel de ziare și reviste se găsec multe în Germania, Anglia și Franța.

Anul 1908 se poate mândri cu rezultate destul de multe și de însemnate: Cele mai însemnate dintre ele ar fi:

Înțelegerea anglo-rusă, japoano-americană, franco-japoneză și italo-rusă. — S'au încheiat 12 tratate de arbitragiu de către Statele-Unite împreună cu 12 state străine, din continentul Americii sau din celelalte continente. — Se reînnoeste convenția arbitrară franco-italiană și franco-inglesă pe încă 5 ani. Se înfățișează la Washington biroul celor 22 republici și începe să funcționeze tribunalul arbitrar al Americii Centrale — Italia și Anglia pe deoparte și Anglia și Franța și-au delimitat prin bună înțelegere posesiunile lor din Africa. — Au avut loc cunoscutele conferențe oficiale internaționale, dela Berlin, Londra și Bruxelles, unde s'au reglementat mai multe chestiuni ce țin de dreptul ginților. — Două state mari, Suedia și Norvegia s'au despărțit fără sgomot și fără o picătură de sânge. — Împărăția turcească își are parlamentul său, singurul chemat să aducă pace între deosebitele neamuri cari constituiesc populația Imperiului. Iar acest parlament are ca președinte al său pe Ahmed Riza Bey, patriotul vecinic fugar din vremea regimului neconstituțional. — Marele premiu european Nobel s'a dat la doi dintre pacifiștii încercați — convenția de arbitragiu între Statele-Unite și Peru.

În Reichstagul german, în dosul Tribunei președintelui era până în zilele trecute un tablou care reprezenta un steag frances călcat în picioare de caii Prusienilor învingători.

S'a luat decisiunea de a se înlătura acest tablou care amintea, într'un chip așa de crud, lucruri jignitoare pentru Francezi.

Ceia-ce e trist e, că acest tablou a putut până în aceste vremuri să stea în parlamentul din Berlin.

M.

Vulpea cu șapte minți.

Vulpea a întrebat pe uliu câte minți are? »Una, zice uliul; dar tu?« — »Eu șapte... Iată că se face vânătoare în pădure și dau de vulpe. Ea la fugă și vânătorii după dânsa. Vulpea aleargă de se ascunde în o vizunie iar uliul țuști în urmă-i și el. »Fi cumătră, câte minți ai?« »Numai șase«. Vânătorii se aud venind tot mai aproape... »Dar acum?« »Numai cincî. Incep a ciocăni să spargă vizuina. Uliul tot o întreabă pîn' a spus că nu mai are nici o minte: le-a fost prăpădit de frică pe toate. — »Apoi dar, zice uliul, dă-te tu mai în fund și lasă-mă pe mine de margine, că eu m'oiu face mort și ei când m'or vedea, s'or uita la mine; dă' tu, printre dânsii, și la fugă.«

Sparg vânătorii pîn' în lăuntru, dau de uliu. Iată, zice ei, noi căutam pe vulpe și găsim uliu. Aista nu ne trebuie! Și încep a-l înturna. Vulpea atunci, ținea băete; ș'a scăpat. »Ei, vezi cumătră, că totii mai cuminte eu cu o minte, decât d-ta cu șapte.« Și chiar așa, că cel prea cuminte știe prea multe, iar când îi la o strămutare o pățește. Cine știe una și bună, cu aceea mai bine ese la capăt.

Dela Maria Melneș, Mihalcea-Bucovina.

(>Ion Creangă<)

ULTIME ȘTIRI.

In ajunul războinului cu Serbia.

Londra, 20 Febr. Ziarul »Daily Mail« primește din Petersburg știrea că ambasadorul austro-ungar a comunicat în mod confidențial guvernului rusesc, că în cazul, dacă Sârbia n'ar demobiliza, consecințele pentru evenimentele ce vor urma, le va trage Sârbia. Austro-Ungaria n'are intențiunea de a ocupa Sârbia pe timp mai îndelungat, dar o expediție pe teritoriul sârbesc, pentru a pedepsi pe Sârbi, va fi eventual necesară.

Berlin, 20 Febr. Știri sosite aici spun că cercurile oficiale rusești cred că în timpul cel mai apropiat Austro-Ungaria va adresa Sârbiei un ultimatum și va cere să demobilizeze. In caz contrar trupele austro-ungare vor trece în Serbia.

Roma, 20 Febr. Aici a sosit știrea, că Austro-Ungaria a dat Sârbiei un timp de cugetare de 7 zile. Dacă în restimpul acesta Serbia nu va desconcentra trupele, se vor începe pe față ostilitățile. In cercurile politice italiene se susține, că puterile mari nu sunt dispuse să provoace din cauza Sârbiei un războiu european. Dacă prin urmare Sârbia se va opune ultimatumului, ea va rămânea cu totul izolată.

Praga, 20 Febr. Materialul confiscat la diferitele persoane și tipografii cehe a fost supus unei minuțioase examinări. Pe baza broșurilor și tipăriturilor confiscate s'a pornit urmărirea penală în contra deputaților Klofak, Choc, Burival și în contra altor 16 redactori și deputați cehi naționaliști, pentru ațărare în contra armatei și în contra ordinii și siguranței publice.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Braniceș.

Fete și Băeți

se desvoaltă tare și sănătos, stările de slăbiciune dispar, dacă folosesc pe lângă nutremântul obicinuit și

Emulsiunea lui Scott

cel mai bun mijloc de recovalescență, care a fost recomandat în cei din urmă 32 ani atât de medici cât și moașe.

Emulsiunea lui Scott

este dulce ca Crema și mai digestivă ca laptele. (3)

Veritabilă numai cu marca — pescarul — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani. Se capătă în toate farmaciile.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Să capetă pretutindeni

Cremă de dinți indispensabilă conservă dinți curați, albi și sănătoși.

